

Projekt „Sociální trendy“

Projekt *Sociální trendy*, financovaný komplexním grantem poskytnutým Grantovou agenturou ČR, je reakcí na domácí i zahraniční poptávku po syntetizujících „zprávách o společenském vývoji“. Jeho hlavním cílem je vydávání ročenek publikovaných střídavě v českém a anglickém jazyce v rozsahu cca 300 stran, které budou přitažlivým způsobem mapovat společenský vývoj zemí z ekonomických, sociálních, demografických a politických hledisek.

Na přípravě ročenky a na realizaci potřebných výzkumů se dohodly spolupracovat týmy vybraných odborníků ze čtyř institucí:

1. Tým Sociologického ústavu Akademie věd, který má za úkol založit archiv dat, zajistit účast České republiky na Mezinárodním programu sociálního výzkumu (ISSP) a věnovat se analýzám pohybů v oblasti sociální struktury, ekonomického chování populace, sociální politiky a politických postojů. Tým pracující v Sociologickém ústavu vedou PhDr. Petr Matějů, Dr. a Doc. ing. Jiří Večerník, CSc.

2. Tým Školy sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně je pověřen založením trvalého postgraduálního semináře pro srovnávací analýzy a bude se věnovat sledování demografického vývoje, politické situace a analýzám vybraných sociálních problémů. Brněnský tým vedou Prof. Ivo Možný a Doc. dr. Ladislav Rabušic, CSc.

3. Tým Národohospodářské fakulty Vysoké školy ekonomické v Praze, který se bude věnovat analýzám základních vývojových tendencí české ekonomiky a vývojem na trhu práce. Tým vede Prof. Kamil Janáček.

4. Tým Střediska vzdělávací politiky Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy, pověřený zpracováním analýz vývoje vzdělávacího systému a tendencí ve vývoji a zhodnocování lidských zdrojů. Tým vede Dr. Ladislav Čerych.

Ve snaze co nejrychleji vyplnit informační mezery jsou již nyní vydávány osmistránkové bulletiny tohoto projektu pod názvem „Sociální trendy – Informace a rozbor“. Distribuce bulletinů projektu Sociální trendy zahrnuje odbornou i laickou zainteresovanou veřejnost, konkrétně členy obou komor Parlamentu ČR, tis-

kové a vybrané další odbory ministerstev, tiskové agentury a hlavní média, vysoké školy a vybrané významné banky a podniky.

Pro odborníky (sociology, ekonomy, demografy, politology) je určena řada studií „Sociální trendy – Pracovní texty“. V těchto studiích členové týmu předkládají převážně odborné veřejnosti výsledky analýz důležitých sociálních jevů procesů. Na rozdíl od bulletinů a jiných publikací jsou Pracovní texty studie hlouběji ponořeny do výkladových teorií i analyzovaných dat, jdou do větších detailů a dávají nahlédnout i do metod, kterých bylo při analýze dat použito.

Doposud byly vydány tyto bulletiny:

1. Stáváme se společností středních tříd? (Petr Matějů)
2. Výděvky, příjmy domácností a majetek: jak se posilují tržní nerovnosti? (Jiří Večerník)
3. Co říkají volby do Sněmovny o české politické scéně (Klára Vlachová)
4. Volby do Senátu: voliči, osobnosti, strany a ideologie (Petr Matějů a Klára Vlachová).
5. Současné populační trendy v české společnosti (Ladislav Rabušic)
6. Veřejné mínění a společenský vývoj. Je naše společnost v krizi? (Petr Matějů a Jiří Večerník)
7. Trh práce: dosavadní vývoj a česká specifika (Kamil Janáček a Marie Frýdmanová)
8. Transformace vzdělávací soustavy: kvantitativní změny a mezinárodní srovnání (Ladislav Čerych).

V roce 1997 byly doposud vydány následující Pracovní texty:

1. Objektivní mobilita, subjektivní mobilita a životní šance v postkomunistické Evropě (Petr Matějů)
2. Obrat doleva nebo proměna vzorců volebního chování sociálních tříd? Analýza změny v efektu příslušnosti k sociální třídě na volební chování v České republice 1992-1996 (Petr Matějů a Blanka Řeháková)
3. Privatizace, formování středních tříd a postoje populace (Jiří Večerník)
4. Vývoj představ o spravedlivém příjmu (Blanka Řeháková)
5. Představy o distributivní spravedlnosti v transformující se společnosti. Vývoj před-